

Gjesdal kommune
Rettedalen 1
4330 Ålgård
Att. Raymond B. Johansen

Kontakt saksbehandler

Annette Fosså, 51 56 89 20

Tillatelse til kabellegging under Figgjoelva, Gjesdal kommune

Vedtak:

På gitte vilkår gir Fylkesmannen i Rogaland Gjesdal kommune tillatelse til kabellegging under Figgjoelva. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1, av 15. november 2004, jf. lov om lakse- og innlandsfisk mv. av 15. mai 1992.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Gjesdal kommune skal videreformidle gjeldende vilkår for tillatelsen til utførende entreprenør.
- Tiltaket skal være avklart med berørte grunneiere.
- Tiltaket skal ikke berøre Figgjovassdraget eller kantvegetasjonen langs vassdraget.
- Boreslam og overskytende jord- og steinmasser skal lagres på en måte som ikke medfører skade eller ulempe for miljøet, inklusiv spredning av fremmede arter. Mellomlagring av masser skal ikke skje i slik nærhet til Figgjovassdraget at det kan medføre fare for avrenning til vassdraget.
- Maskiner som benyttes skal være utstyrt med nødvendig utstyr for absorbering av olje, drivstoff o.l. i tilfelle akutte hendelser.
- Fylkesmannen ønsker en kort tilbakemelding etter gjennomført tiltak. Tilbakemeldingen skal sendes til vårt postmottak fmropost@fylkesmannen.no, referanse: 2018/12251.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at dette kun er en tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Tiltakshaver er selv ansvarlig for å undersøke om tiltaket er i tråd med annet regelverk og at søknaden er avklart med Rogaland fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet.

Vi viser til søknad av 03.12.18 om kabellegging under Figgjoelva i Gjesdal kommune, og beklager noe lang saksbehandlingstid.

Bakgrunn

Gjesdal kommune skal legge nye vann- og avløpsledninger samt bredbånd i kabel under Figgjoelva og E39. Tiltaket vil berøre eiendommene 7/575, 7/695, 6/430, 6/932 og 67121 i Gjesdal kommune. Tilfredsstillende brannvannsdekning i Kongsgata og fornying av spillvannsnett er bakgrunnen for det planlagte tiltaket. Alt arbeid vil foregå utenfor elveområdet og boretraséen ligger 1-2 meter under elvebunn. Boreslam ivaretas forskriftsmessig. Ingen maskiner skal i nærheten av vassdraget. Kantvegetasjonen langs vassdraget vil ikke bli berørt.

Arbeidet skal gjennomføres vinteren 2019. Det skal søkes om tillatelse fra Statens vegvesen og fra Gjesdal kommune. Tiltaket skal være avklart med aktuelle grunneiere.

Hjemmelsgrunnlag

I følge forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven, er det uten tillatelse forbudt å sette i verk «*fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer*», jf. § 1 første ledd bokstav a. Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet for strekninger som fører anadrome laksefisk (laks og/eller sjørret), jf. § 1 tredje ledd. Da omsøkt tiltak er på en anadrom strekning av vassdraget, skal Fylkesmannen behandle søknaden etter ovennevnte forskrift.

I henhold til vannressursloven § 11 første ledd skal det langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring opprettholdes «*et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr*». Fylkesmannen kan i særlige tilfeller fritta fra kravet i første ledd, jf. § 11 tredje ledd. Da tiltaket ikke vil påvirke kantvegetasjonen langs elva, kommer ikke denne bestemmelsen til anvendelse i saken.

På generelt grunnlag skal alle tiltak i vassdrag planlegges og utformes slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser, jf. vannressursloven § 5 om forvalteransvar og aktsomhetsplikt. Samtidig gjelder naturmangfoldlovens § 6, om generell aktsomhetsplikt.

For øvrig skal alle avgjørelser som berører natur vurderes i forhold til prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf. lovens § 7.

Fylkesmannens vurdering

§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget

Figgjovassdraget er et vernet vassdrag, som ble vernet gjennom verneplan I i 1973. Forvaltningen skal derfor legge stor vekt på å unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø, jf. forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag av 10.11.1994. Figgjoelva er ei viktig lakseelv med status som nasjonalt laksevassdrag. Laksen er her sikret særlig beskyttelse mot skadelige inngrep, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 7a.

Det er relativt god kunnskap om bestandene av laksefisk og deres livsvilkår i Figgjovassdraget, og i 2014 ble det gjennomført en forenklet habitatkartlegging av elvestrekningen Edlandsvatnet -

Grudavatnet¹. Habitatkartleggingen viser blant annet at det finnes gyteområder innenfor det aktuelle området for kabelkryssingen.

Den rødlistede elvemuslingen (*Margaritifera margaritifera*) finnes også i vassdraget. Arten er kategorisert som sårbar (VU) i norsk rødliste for arter fra 2015². I Figgjoelva har elvemuslingen en reproduserende bestand. Næringstilførsel, reduksjon i vannføring, fjerning av kantvegetasjon og tilslamming av elveløpet er trusler som påvirker artens overlevelse. Arten er også sårbar for direkte mekaniske skader som følge av tråkk eller elle maskinbruk.

§ 9 – Føre-var-prinsippet

På denne tiden av året ligger egg og etter hvert plommeseekyngel av laksefisk nedgravd i elvegrusen. Tilslamming av gyteområdene kan i ytterste konsekvens føre til at egg og plommeseekyngel dør som følge av mangel på oksygen- og næringstilførsel. Det er derfor vanlig at det settes vilkår i en tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag om å arbeide utenom gyteperioden for fisk. Da tiltaket ikke skal berøre Figgjovassdraget, kommer ikke føre-var-prinsippet til anvendelse i saken. Det settes dermed ikke vilkår om å arbeide utenom gyteperioden for laksefisk.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning

Ettersom traséen for kabelen går under Figgjoelva ved bruk av retningsstyrt boring, er det ikke fare for direkte påvirkning på elvemusling eller gyteområder i eller nedstrøms traséen. Sprengsteinsmasser fra boringen kan være spesielt skarpe, og kan ved spredning til vannforekomster blant annet skade gjellene til vannlevende organismer. Overskuddsmasser må derfor lagres på en måte som ikke medfører fare for avrenning til Figgjovassdraget.

Naturtypen *artsrik veikant* er registrert ned mot Figgjovassdraget. Slik Fylkesmannen oppfatter tiltaket vil ikke naturtypen bli berørt av arbeidet. Den fremmede arten gyvel er registrert på nordsiden av veien langs E39. Dersom videre trasé går langs denne lokaliteten, må massene håndteres på en måte som hindrer spredning av arten. Her er det viktig å påpeke at Figgjovassdraget også er en viktig spredningskorridor.

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom tiltaket gjennomføres som omsøkt, og etter vilkår gitt i tillatelsen, regner vi ikke med miljøforringelse som følge av tiltaket. Tiltakshaver er likevel selv ansvarlig for uforutsette hendelser og effekter av tiltaket, også i tilknytning til eiendommer i tiltaksområdet og nedstrøms, jf. forholdet til granneloven og nabovarsling etter granneloven §§ 6-8.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Boreslam og overskytende jord- og steinmasser skal lagres på en måte som ikke medfører skade eller ulempe for miljøet, inklusiv spredning av fremmede arter. Mellomlagring av masser skal ikke skje i slik nærhet til Figgjovassdraget at det kan medføre fare for avrenning til vassdraget. Maskiner som benyttes skal være utstyrt med nødvendig utstyr for absorbering av olje o.l. i tilfelle akutte hendelser.

¹ Kartlegging av gyteforhold og gytefisketelling på elvestrekningen Edlandsvatnet-Grudavatnet i Figgjo. LFI Uni Research Miljø. Notat 4.10.2014.

² Henriksen, S. og Hilmo, O. 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.

Klagerett

Enkeltvedtaket kan påklages innen tre uker fra brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet og sendes via Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernsjef

Annette Fosså
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Figgjoelva Elveeigarlag
Raymond B. Johansen
Rogaland fylkeskommune
NVE Norges vassdrags- og
energidirektorat

Postboks 130 4001 Stavanger
Postboks 5091 Majorstuen 0301 Oslo